

(המשך מעמוד 7)

ותיקן את עצמו: "פרח הכסף של ירושלים!"
 זוהירו אותי מראש שאבריוסוף (שיניתי את השם) הוא "יותר קיצוני

הייתי בשכם, הייתי צועד יח עם 50 האלף בהלוויה שלו".
 מה הטעם באחרות אם הגוף המאוחד אינו יכול לקבל שום החלטה, בגלל הריעות השונות והסותרות שבתוכו?

אלה פניו של ח'ליל אליוזיר, המכונה אברו'ג'יהאד, האיש מס' 2 באש"ף. לחצנו ידיים ושוחחנו במהלך הטיסה. קבענו מועד לפגישה בעמאן. אילו היה החוק המוצע בתוקפו, הייתי צריך להשפיל את עיניי ולעבור על פניו בחיפזון, בפנים מוסטות, כפי

שהערבים היו בורחים פעם מכל מגע איתנו.

התערבות של 100 דינר

מישהו הרזיח עליי 100 דינר, שהם 350 דולר.

זה היה כך: כיום הראשון לשהותי בעמאן עברתי במסעדה כאשר משהו קרא בשמי. לא האמנתי למישמע אוזניי, פשוטו כמשמעו, ולא הסתר בבתי. אבל הקול קרא בשמי שנית. גבר גבהיקומה קם ממקומו ליד שולחן ושאל באנגלית: "נכון שאתה אורי אבנרי? חברהכנסת?".

"אבנרי כן, חברהכנסת לא", השבתי. האיש הציג את עצמו. הוא נשא את אחד משמות המישפחה הגדולים בהי סטוריה של הארץ. החלפנו כמה מילים לות'נימוס, והלכתי לדרכי, לפגישה.

בלילה סעדיתי בחברת ידידים — אחד פלסטיני, אחד סודאני. אכלנו ארוחה ערבית מצויינת במסעדה ערבית יפהפיה, סביב שולחן בעל לוח נחושת רקוע. שתיתי ארבע כוסות ערק לבנוני, עישנתי נרגילה, דיברתי עם הפלסטיני עברית.

כשחזרתי למלון, צילצל לפתע הטלפון בחורי. השעה היתה קרובה לחצות. הרמתי את השפופרת, ואותו איש שקרא בשמי בצעריים זיחה את עצמו. "אני למטה, בלובי, ואתה מוכרח לבוא. יש בביתי עשרה אנשים. כולם מפלסטיני. וכולם מחכים לך בכיליון עיניים!"

דאבי, בחברת אנה פונגר, העיתונאית הגרמניה מירושלים. שולוחן אליי במסע זה. ישבנו סביב שולחן ערבי, בעל לוח נחושת רקוע. טיב האוכל עלה על כל מה שטעמתי במיסעדות מזרחיות בארץ.

מיסעדת פאר אחרי סעודה ערבית ב' מיסעדה יקרה בפאתי עמאן. צילמתי את העיתונאית הסודאני טהה נועמן. המדווח מעמאן לעיתון החשוב אל-איתיחאד באב'ו

לא יכולתי לסרב. האיש הסיע אותי במכונית מפוארת לווילה יפה בשכונה טובה. כשנכנסתי, היה הטורקלין הגדול מלא בבני-אדם. עשר נשים ישבו סביב שולחן אחר והיכו לקראתי. לפני שיכולתי להתוודע אליהן, חטפו אותי הגברים.

רק למחרת היום נודע לי מה קרה קודם לכן. כאשר התכנסו האנשים למיפגש חברתי רגיל, אמר בעל-הבית: "נחשו מי נמצא בעמאן? ראיתי את אורי אבנרי!"

"בלתי-אפשרי!" פסק אחיו, פקיד ממשלתי בכיר. "אבנרי הוא חבר-כנסת, והוא לא יכול לבוא הנה!" בעל-הבית התעקש שאבנרי בעמאן, ובו במקום התערבו השניים על 100 דינר.

בעל-הבית חמק מן הבית מבלי שאיש הרגיש בכך, דהר למלון והביא אותי. (אחיו שילם לו בסוף הערב 100 דינר).

כל המסובים היו פלסטינים. כולם בני מישפחות עשירות וידועות. השר מנהיגהסתלה של החברה הפלסטינית בבירה הירדנית, ש-80% מתושביה הם פלסטיניים. לכולם קרקעות בגדה או בירושלים המסופחת. כולם פליטים, אך פליטים מסוג אחר.

אחרי ההתרגשות הראשונה, החלה שיחה סוערת שנמשכה עד 3 בבוקר. השאלות הומטרו עליי מכל צד. מה אני עושה כאן? האם הבאתי מסר משימעון פרס?

והעיקר: מה מוכן פרס להבטיח למלך? האם הוא מוכן להתחייב להחזיר את הגדה וירושלים, אם המלך ייכנס

מערפאת". כלומר: איש הסירוב. אמרתי שאשמח להיפגש איתו — אם הוא מוכן להיפגש איתי. איך נראה ונשמע איש-סירוב?

כשנפגשנו כבר של המלון, בחברת כמה ירדנים ועיתונאים ורים שהזרמנו למקום. התגלה אבריוסוף כאיש נעים, תרבותי מאוד, רובר אנגלית מצויינת, בעל חוש-הומור.

לחשה באוזן

לפני שדיברנו על פוליטיקה, דיברנו על רברים אחרים. הוא בן כפר קטן ליד חברון, ויש לו כמה אחים שנשארו בכפר — כולם בעלי מקצוע ומעמד.

אבריוסוף היה במצב-רוח מרומם, מפני שזה עתה זכה בבחירות לתפקיד היו"ר של אירגון מקצועי חשוב מאוד בירדן.

באמצע השיחה ניגש אליו מישוה, ולחש לו באוזן. אבריוסוף צחק והצביע עליי: "הנה הוא!"

הסתבר שהאיש — עמיתו למקצוע לחש לו באוזן ידיעה סודית לגמרי: שאורי אבנרי נמצא בעמאן. לחצנו ידיים והוא הלך לדרכו.

אחרי-כך, על ארוחה סינית גדולה וטובה (על חשבוננו), הוא הסביר לי את דעותיו. התמצית: אי-אפשר לעשות שום-דבר במצב של פילוג באש"ף. הן אחרות של אש"ף חשובה מכל. הוכח שאש"ף מפולג אינו משיג דבר.

אחרות של מי? של כל הפלסטינים! אין הוא כולל בכך את אנשי אברו'ג'יהאד ואחמד ג'בריל, שהם "שכירים" של כר חות-חוק. אבל האחרות צריכה לכלול את פת"ח, החזית העממית של ג'ורג' חבש, החזית הדמוקרטית של נאייף חוותמה ואלי-צאעיקה הפרו-סורית. רק אש"ף מאוחד כזה, יחד עם סוריה וירדן, יוכל לקבל החלטות ולפעול.

איך אפשר לקיים אחדות, אחרי שהי אירגון של חבש הודיע שרצה את ט'אפר אל-מצרי?

"הרצח היה מעשה מתועב", אמר, "אבל היו כבר רציחות נעבר. סעיד חאמאמי, עניצאם סרטאוי, פאהד קווסמה ואחרים. אסור לתת לזה להשפיע עלינו. ט'אפר לא היה צריך לקבל את המינוי שלו מידי המינהל האזרחי הישראלי. הוא היה צריך לדרוש בחי"רות."

האם בשביל זה היו צריכים לרצוח אותו? בוודאי שלא! קרא. "אסור לר" צוח איש מפני שיש לו ידיעה אחרת: או לנו אם נחזור לימים של 1936! אילו

יש ריעות שונות, אבל כולם מוכנים לשלום", הוא טען. "גם הטורים, הכל עומדים על זכות ההגדרה העצמית!" על זה אי-אפשר לוותר, ובלי זה אסור לזוז!"

זוהי הדיעה שהתקבלה עליידי אש"ף, ושגרמה למשבר עם חוסיין. ערפאת וחבריו רצו להיות גמישים יותר, פארוק קדומי ואברו'ג'יהאד התנגדו. הקול המכריע היה קולו של אברו'ג'יהאד — שהצטרף, אחרי היסור סים, לאומרייהלאו. אבריוסוף שיבחה אותו על כך.

"אם נהיה מפולגים וחלשים, ישראל לא תיתן לנו כלום. ישראל היא חזקה, ואנחנו חלשים. גם המלך חוסיין יודע שלא מובטח לו כלום אם ייכנס לבדו למשאומתן עם ישראל, ולכן הוא לא יעשה זאת. רק כולנו יחד, מאוחדים, נוכל להשיג את מה שצריך". ומה שצריך הוא זכות ההגדרה העצמית, שפירושו: מדינה בגדה וברצועה.

אם זהו פלסטיני קיצוני, היהרתי, הרי זה לא נורא. הוא מוכן לשלום, ומתגעגע לשלום שיאפשר לו לחזור הביתה לצמיתות. בינתיים הוא בא רק לביקורים, לפעמים, הוא התרשם שהכפר שלו התרחב והתפתח מאוד מאז שעזבו. (מחשבה: כשאנו חולפים על פני הכפרים הקטנים בגדה, איננו מעלים על דעתנו שצומחים בהם אנשים מרשימים כאלה, שהם אנשי הצמרת במיקצועות החופשיים).

אבריוסוף הוא חבר המועצה הלאומית הפלסטינית. "אני יכול לשבת איתך היום", אמרתי לו, "אבל יתכן שכבר בשבוע הבא תהיה ישיבה כזו ביחד בלתי-חוקית, לפי החוק המוצע בכנסת".

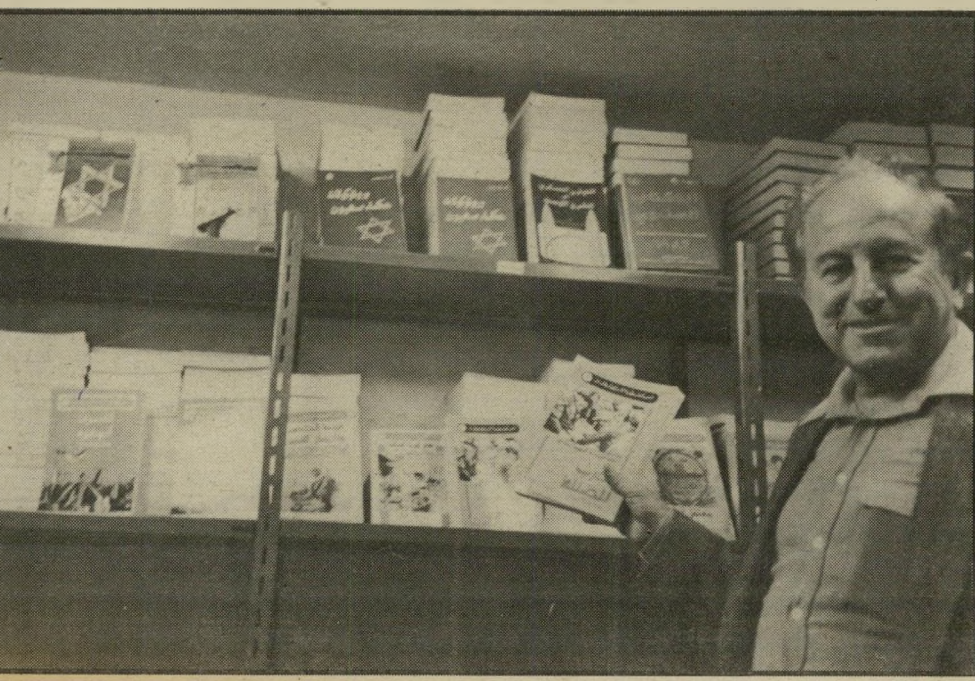
היא בלתי-חוקית גם בעיני הקיצוניים שלנו. הם יכולים לחתוך לי את הגרון מפני שאני יושב איתך כאן בפרהסיה, אבל לא איכפת לי! הוסיף, בהצביעו על האנשים מסביב.

כשנפרדנו אחרי חצות, היינו ידידים.

כנסתי בנמליהתעופה של קאהיר למטוס החברה הירדנית, עאליה. כדי לטוס לעמאן. הפנים הראשונות שראיתי במטוס היו מוכרות מאוד. היו

מזוטטים בהרחבה דבריו של הגיזען, ולידו, משמאל, ספר על המוסד. סעדי גם הוציא את סיפורו של עזר וייצמן, הספר של זאב שיף ואהוד יערי מילחמת שולל וספרים רבים אחרים. מבלי לשלם שכר-סופרים."

כהנא בערבית באולם-התצוגה של בית הגליל הראה לי עיזאי סעדי כמה מן הספרים הישראליים שהוא הוציא בערבית. למעלה: ספר על כהנא, שבו